

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIS.

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pitic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stolanovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și partic. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Punctul de gravitate.

BCU Cluj / Un glas autorizat. Library Cluj

Cetim în ziarul „Viitorul“ că dl Const. Kirișescu a ținut o conferință la „Institutul social român“ despre reforma școlară zicând între altele: *„Punctul de gravitate să fie pe deprinderi, mai mult decât pe cunoștințe“*. Este acelaș principiu: Non multa, sed multum, spus pe românește. Cam demult a fost enunțat și trebuie că nu s'a ținut seamă de el, încât însuși directorul învățământului secundar îl arată ca pe o ușă de mântuire în învățământul nostru, care astăzi ca multe altele e „devalorizat“ vorba conferențiarului.

Conferența sa, care o cunoaștem, regretăm, numai dintr'o scurtă și palidă rezumare de reportaj, se mișcă în cadrul ideilor școlii active pusă față în față cu școala pasivă a verbalismului și a memorizării chinuitoare, învățământul calitativ să înlocuiască pe cel cantitativ.

Până aici toate bune, însă să ne întrebăm dacă sunt posibile multe deprinderi având de predat multele

cunoștințe? N'ar trebui reduse cunoștințele în favoarea deprinderilor lor? Răspunsul vine dela sine și-l găsim în citatul Dlui ministru C. Anghelescu, în Expunerea de motive la legea învățământului primar: „Spiritul se educă nu coplesindu-l de cunoștințe numeroase și obscure, ci dându-i un mic număr de idei . . .“

Ministerul și directorii săi doresc să vie o primenire în sensul celor de mai sus, atunci noi de ce nu ne conformăm și mai ales de ce programa, alcătuită de Minister de ce cărțile didactice aprobate de Minister nu țin seamă și nuse concordă cu intențiile ce vedem că s'au împământenit la noi?

Așteptăm decizia Ministerului să ne lămurim.

Toma Cocișiu.

CETITUL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mulți oameni cred că și fac deplin datoria către ei înșiși dacă citesc multe cărți, multe ziare și multe reviste. Dar pe când pasiunea cititului este de laudat, nu trebuie pierdut din vedere faptul că, nu tot ce s'a scris este într'adevăr folositor.

Sunt cărți, ca și articole de gazetă (ziare) sau revistă cu conținut ușurel ori senzational, cari dau lectorului o petrecere de câteva minute și nimic mai mult. Ele sunt preferate de unii mai ales pentru că nu cer o sfortare de gândire pe timpul cititului. Acei cari își pierd astfel timpul, petrecând, sunt întocmai ca acela care în toată viața lui n'a facut nimic decât să se joace și să se amuzeze ca copiii.

Cărțile și articolele folositoare cu adevărat, sunt cele îndrumătoare, acelea cari îți deșteaptă idei noi în timpul cititului, acelea cari te fac să gândești și acelea cari după citire te lasă cu mai multe cunoștințe decât ai avut înainte.

La început e foarte greu de rumegat o astfel de lectură. Ea obosește creierul și pare o adevărată corvoadă. Inșă cu timpul, prin obicinuință, devine un nesecat isvor de satisfacție și bucurii pentru cel ce a urmărit rândurile cu răbdare și stăruință. În acelaș timp mai pregătește pe cetitor să cugete adânc și să se exprime limpede în orice chestiune, punându-l în situația de a deslega repede și ușor probleme, cari altora li se par obstacole imposibile de trecut cu mintea omenească.

Cărți cu balauri și smei, reviste cu sugerări pornografice, articole de ziare în care scriitorul se mulțumește numai să-și vadă numele de desupt și se referă la o chestie oarecare numai să aibă și el un articol nefiind nici „pentru” nici „contra” — toate acestea fac parte — pentru mintea adultului — din literatura dănuătoare. Cărțile de povești și basme, articole de prin reviste — de multeori foarte picante — sunt și fac parte din literatura de târg-ca să-i zicem așa — cu care nu merită să-ți pierzi vremea. Față de literatura folositoare, ea este ceace e Vitilemul pe lângă adevarata dramă jucată de artiști vestiți pe scenele teatrelor vestite.

Astăzi mai ales când suntem inundați de atâtea romane în fascicole și atâtea reviste rele se cuvine ca să alegem bine și cu judecată lectura noastră.

A ceti lucruri ușoare și multe din simplul motiv că nu ne dau de gândit, este o pierdere de vreme și un lucru copilăros.

Cetea, 1928.

Augustin Șuteu.

Eterna problemă.

Ziarul „Neamului Românesc” publică în numărul său dela 11 Ianuarie crt un lung articol despre învățători în care desaproabă politicianismul intronat la Asociația învățătorilor, scrie între altele despre eterna problemă și mult imblătită a salariului că nu e singura problemă, care preocupă învățătorimea și școala.

Noi cei dela „Amicul Școlii” analizând situația materială a învățătorilor am dedus că nu e așa de mizeră și cum se crede și se scrie, însă nu e indestul de răsplătită față de munca depusă. Această muncă are repercusiuni asupra vieții culturale românești, e barometrul vieții noastre culturale. De aceea se cere mereu mai multă solitudine.

Inclinăm să credem, că dacă am avea azi o mișcare învățătorească ca cea de pe timpul lui Haret, problema salariului s'ar soluționa dela sine.

Învățătorimea azi e într'o stare apatică, nimic mare nu o agită, zilele trec uniform una ca alta, ceace însă nu i se poate imputa, căci toate păturile societății sunt la fel ori mai rău. Învățătorii ori cum mai dau semne de viață prin cercurile culturale, la alții nu vedem nici atâta,

Cu toate acestea credem într'o mișcare fără lozinca salariului, a învățătorilor spre binele lor și al acestei nații.

Toma Cocișiu.

2800.

O cifră insipidă. Reprezintă cuantumul de salariu al unei învățătoare ori învățător începător. E substratul care dă energie fizică pe lângă doza de idealism la munca pentru ridicarea neamului românesc a singurului agent cultural din satele noastre.

Ne întâlnim la Cercul cultural cu acești mucenici, cari dela o vrăsta fragedă fac cunoștință cu lipsa materială, li se cere să fie ireprosabil îmbrăcați, de popa în opinci puțini oameni ascultă, să se hrăniască substanțial, căci munca spirituală reclamă alimente de calitate, să cetească cărți, reviste, ziare, cari toate costă, să se gândească ori și cine în această țară dacă suma de mai sus ajunge omului să-și ducă viața.

Vorbești cu ei și nu se plâng, din patriotism ori dintr'o explicabilă jenă.

Așa, dlor, nu se face cultură!

Carpatin.

Dela asociația de înmormântare.

Cu multă bucurie aduc la cunoștința tuturor, că numărul membrilor asociației noastre crește mereu. Pe când la adunarea generală din Alba-Iulia (28. Dec. 1927) eram numai 109, astăzi suntem peste 130. Cu câți vom fi mai mulți cu atât va fi mai bine pentru că în acest caz putem *reduce taxele* sau *majora ajutorul de înmormântare*. Până la proxima adunare generală însă se vor percepe taxele stabilite, atunci ne vom consulta apoi cu toții ce e de făcut.

În luna Ianuarie-dupăcum s'a publicat — am început cu încassarea taxelor; aceste taxe ne-au fost transpuse până acuma numai de către percepțiile: Aiud și Sebeș. Sumele încassate au fost depuse la sfârșitul lunii la bancă. Colegii, cari n'au plătit din oarecare motiv taxele pe luna Ianuarie, sunt rugați să ne trimită urgent per mandat postal taxele cuvenite. Voim să se observe de către toți cea mai mare punctuositate la plățirea acestor taxe, fiindcă numai așa vom putea ajunge în termenul statorit la capitalul dorit. Și apoi așa e just, ca banul fiecărui membru să dea dobânda cuvenită, pentru că altfel se păgubește membrul care plătește punctuos. Rog pe toți aceia, cari n'au trimis actele recerute (actul de intrare în societate, autorizație de reținerea taxelor, extrasul de botez), să ni-le trimeată de urgentă. Extrasele de botez, după verificarea anilor, se vor restitui.

Asemenea rog pe aceia, cari s'au anunțat înscrierea în societate, dar n'au trimis bani, să ne trimită taxele ce trebuiesc pentru că numai așa îi putem înscrie în societate.

Numai după plăți regulate se poate aștepta plățirea integrală a ajutorului de înmormântare. Deci On. membrii să caute a și achita punctuos ratele.

În luna curentă vom trimite tuturor recipise despre sumele plătite la asociație. După achitarea tuturor taxelor vom prevedea pe membrii cu carnete: Astăzi însă nu putem lucra cu carnete fiindcă se întâmpină mari greutăți cu trimiterea și restituirea lor în fiecare lună.

Președinte, M. Sasu.

MULTE DE TOATE.

Cum poți deveni bogat.

Pentru a deveni bogat, nu e greu de loc. O spune I. Rockefeller, marele miliardar american.

El zise că viața lungă ți-o asiguri respectând următoarele 4 precepte pe care le-a respectat și îndeplinit cu severitate în întreaga și lungă sa viață, — are azi 87 ani.

Aceste precepte sunt. :

1. Să nu cumperi decât ce este absolut trebuincios.
2. Să economisești, tot : bani, timp și sănătate.
3. Să fii ordonat.
4. Să fii cumpătat.

Ceea ce este interesant însă e că Rockefeller nu s'a mulțumit numai de a da precepte, ci și de a le executa și astfel a putut ajunge și la 87 ani și să aibă și cea mai mare avere din lume.

Cel puțin așa mărturisește el !

Cât cântărește un miliard aur.

Un miliard de franci aur, cântărește 322.580 de kilograme, iar ca volum are 16 metri cubi și $\frac{3}{4}$.

Dacă acest volum l'am transforma într'un fir de aur de o grosime de $\frac{3}{4}$ de milimetru, s'ar putea înconjura pământul cu el.

Pentru a transporta, un miliard, trebuiesc 32 vagoane de câte 1000 kgr. fiecare !

Consilii japoneze.

Pe zidurile din Tokio, s'a putut citi o interesantă placardă

prin care Poliția orașului făcea automobilistilor următoarele recomandatii :

„Automobil frumos, iute și puternic, nu abuza nici de frumusețea ta, nici de iuțea ta, nici de puterea ta !

„Gândește-te, la frații tăi mai mici : câinele, calul, pietonul, și dacă câinele sau calul, nu pot avea toată simpatia ta, gândește-te de cruță cel puțin pe pieton, care cruțat poate deveni mâine și el un automobilist !

Nu-i așa că vorbesc frumos Japonezii ?

„Vestitorul“

Escrere de concurs.

Deschid concurs la premiul de 500 Lei și interesele din 15/III 1927 pus de părintele Liviu Dumitreanu parohul Sântimbrului, pentru acel învățător sau învățătoare din comunele : Cojlar Galtiu, Sântimbru, Oieșdea, Cricău, Tibru, Galda de jos, Mesentea, Benic, Galda de sus și Intregalde, — cari in anul 1927 au înființat grădina de pomărit și au ajuns la mai mare succes. Cererile să se trimită subsemnatului până la 1 Martie 1928.

Comisiunea de apreciere o formează dl revizor școlar. dl Ioan Udrea și subscrisul.

Benic, 28 Ianuarie 1928.

G. Spătăceanu.
prezidentul cerc. cult.

Cărți și Reviste.

Au apărut in editura „Cartea Românească“ Gruia lui Novac. Epopee alcătuită din cântecele de vitejie ale poporului român, 55 ilustrațiuni ed. VIII-a revăzută de P. Dulfu. *Preful Lei 60.*

Isprăvile lui Păcală, Premiata de Academia Română, 49 ilustrații a XI ediție revăzută de P. Dulfu. *Preful Lei 40.*

Păcală argat. Comedie poporană cu cântece in 4 acte. Ediția II. revăzută de P. Dulfu. *Preful Lei 30.*

„Voluntara“ Piesă națională intr'ur act. Ediția II-a de Serafim Ionescu. *Preful Lei 12.*

Cunoștințe Folositoare Seria A. No. 39 Noțiuni de Electricitate de Inginer I. Casetti. *Preful Lei 5.*

„*Foia Școlară*“ revistă pedagogică-culturală. Organ oficial al revizoratului școlar de Bihor. Anul IV. No. 1 Ianuarie 1928. Apare lunar în Oradea-Mare. Abonamentul anual: 250 lei p. autorități și instituții; 200 lei p. învățători. Redactori: P. Coroiu și C. Bunea. Revista aceasta, din cauza că n'a fost sprijinită, și-a fost sîstat apariția în Iunie 1927. Astăzi apare din nou și încă într'o haină nouă, grație conducătorilor ei, cari pare ni-se au aflat mijloacele prin care se asigură de azi încolo apartința regulată a acestei reviste, atât de indispensabilă învățătorilor noștri dela frontiera apusană a țării.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea această a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientos de către cei vizajați.

Obiect: Concediu pentru serviciul militar.

Către Direcțiunile școalelor primare de stat.

Vă trimitem spre stire copia ordinului No. 22927—1927 al On. Inspectorat școlar regional:

„In temeiul ordinului Onor. Minister, de sub Nr. 163.588/1927. avem onoare a vă încunoștința, că Ministerul a dispus următoarele:“

„Se acordă concediu pentru serviciul militar tuturor învățătorilor normalişti numiți în teritoriile alipite, cu obligația să se prezinte la post după terminarea serviciului militar, servind în aceste ținuturi, cel puțin 3 ani“,

„In consecință, posturile nu se vor publica vacante“.

„Deasemenea, li se va plăti 25% din salariu pe tot timpul cât își vor face serviciul militar. De aceste dispozițiuni, nu vor beneficia normalişti numiți în vechiul Regat“.

No. 308—1928

Obiect: Recomandarea broșurei „Să vă faceți datoria către voi și către patrie“

Recomandăm școalelor noastre să cumpere fie pentru biblioteca școlară, fie pentru premii elevilor broșura: „Să vă faceți datoria către voi și către patrie“ de dl. maior Nicolaescu Ștefan. Prețul 12 lei. Se găsește la „Scrisul Românesc“ în Craiova.

Comitetul școlar al Județului Alba

No. 15—1928 Com.

Către comitetele școalelor primare de stat.

Unele comitete școlare de pe lângă școalele primare din județul nostru adeseori își însușesc atribuții străine de compe-

tința lor, cum e de pildă scutirea elevilor de frecvența școlară, pe diferite motive, sau aprobarea înscrierii la școală a copiilor cu vârsta neîmplinită, etc.

Cum întreaga îndrumare a vieții școlare aparține Ministerului Instrucțiunii Publice, care o exercită prin organele sale subalterne, Vă invităm, ca pe viitor activitatea DVoastră să se limiteze la aranjarea chestiunilor de ordin material al școlaelor prevăzute în regulamentul pentru aplicarea Decretului-lege, privitor la organizarea comitetelor școlare de pe lângă școlaele primare, încunjurându-se astfel deseale reclamații și sporul de muncă fără nici un rezon.

Aiud, la 31 Ianuárie 1928.

Președinte :

Dr. Vancea.

Secretar :

M. Sasu.

ȘTIRI.

* Examenele de definitivat se vor începe la 1 Martie a. c.

* În 30 Ian. a. c. s'a pus bază la o puternică societate țărănească de înmormântare în orașul Aiud. Societatea din cestiune s'a înființat cu concursul dlor: M. Sasu revizor școlar. R. Pop preot și Iosif Marian învățător-director.

Rugăm a ni-se achita din partea tuturor abonamentele restante și curente.

* Statele de plată de pe luna Februarie au fost expediate astăzi On. Inspectorat pentru ordonanțare.

* Colegul nostru *Aurel Pop* din Șard își va serba în ziua de 2 l. c. *nunta de argint*. Cu acest prilej urăm și noi colegului și soției sale multă fericire, sănătate și noroc. Bunul D-zeu să-i învrednieasca casă-și poată serba și *nunta de aur*.

* În ziua de 11 Februarie a. c. va avea loc la Inspectoratul școlar din Sibiu întrunirea comisiei medicale. Învățătorii interesați vor fi provocați special de noi ca să se prezinte la vizită.

* S'au aprobat statutele tovărășiilor de pe lângă școlaele din comunele Laz și Pianul de Sus.

Poșta Redacțiunii. Dlui *Vasile Zdrengha* în *Sebeșel*. Revizoratul școlar a intervenit la cei în drept pentru a vi-se acorda gradația a V-a cu începere dela 1 Ianuarie 1928. Până nu vi-se aprobă aceasta gradație de către Minister, revizoratul nu vă poate lua în statele de plată.